

Aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om udmøntning af reform af beskæftigelsesindsatsen

Maj 2025

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre har i april 2025 indgået en aftale om en historisk forenkling og frisættelse af beskæftigelsesindsatsen. En række proceskrav fastsat fra Christiansborg bliver afskaffet, og kommunerne får større frihed til at organisere beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold.

Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen indebærer blandt andet, at:

- Antallet af målgrupper i beskæftigelsesindsatsen reduceres fra 13 til 5 målgrupper. Det sikrer et mere simpelt beskæftigelsessystem, der er nemmere at navigere i for både sagsbehandlere og borgere, og en mere sammenhængende indsats for de mange borgere, som i dag skifter mellem målgrupperne i beskæftigelsesindsatsen.
- En række proceskrav afskaffes, og fagligheden og initiativretten gives tilbage til sagsbehandlerne. Det giver kommunerne bedre muligheder for at give den enkelte borger en mere individuel tilrettelagt indsats, som giver bedre mening.
- Borgere længere væk fra arbejdsmarkedet skal som udgangspunkt ikke sanktioneres, mens jobparate ledige skal mødes med tydelige rådighedskrav. Det skaber et mere værdigt og balanceret sanktionssystem.
- Beskæftigelsesindsatsen skal fortsat være kommunalt forankret, og kommunerne får større frihed til selv at bestemme, hvordan de vil organisere indsatsen efter lokale forhold.
- Skærpet tilsyn afskaffes og erstattes af en resultatbaseret opfølgning. Det sikrer, at den statslige styring af beskæftigelsesindsatsen får større fokus på kommunernes resultater frem for efterlevelse af statslige proceskrav.

Reformen af beskæftigelsesindsatsen tilvejebringer et varigt provenu på 2,7 mia. kr.

Udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen skønnes at udgøre hhv. 3,0 og 0,5 mia. kr. i 2024. I reformen afskaffes en lang række proceskrav og målgrupper, som samlet set skønnes at reducere udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen med hhv. ca. 600 og 85 mio. kr. årligt fuldt indfaset.

Med reformen indføres en finansieringsgrænse over den statslige kompensation af udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen. Hertil fremgår det af *Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen*, at aftalepartierne er enige om, at udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen skal reduceres med yderligere 590 mio. kr. årligt varigt hvori der indgår en administrativ besparelse på ca. 110 mio. kr. årligt, som følge af færre aktive tilbud.

Udmøntning af beskæftigelsesreformen

KL støtter reformens intentioner om at reducere kompleksiteten og i vidt omfang frisætte beskæftigelsesområdet fra proceskrav, så kommunerne får bedre rammer for at tilrettelægge indsatsen individuelt og ud fra beskæftigelsesfaglige hensyn.

KL tager til efterretning, at reformen fuldt indfaset medfører en generel besparelse på drift på 100 mio. kr. årligt og en administrativ besparelse på 110 mio. kr. årligt, som følger af færre ØVO-tilbud, som vil indgå i fastsættelsen af det kommunale udgiftsloft for service. Regeringen og KL er enige om at lempe indfasningen af besparelserne på drift. Besparelserne indfases derfor først fra 2027 med 100 mio. kr., 200 mio. kr. årligt i 2028-2035 og 210 mio. kr. årligt herefter.

Samtidig *er regeringen og KL enige om*, at de økonomiske konsekvenser – herunder udgifter til IT - vil blive forhandlet med de kommunale parter i forbindelse med lovprocessen.

I forhold til reduktionen af udgifter til øvrig vejledning og opkvalificering er regeringen og KL enige om:

- Udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen, inkl. administration, skal reduceres som forudsat fuldt indfaset i reformen.
- Set i lyset af omfanget af kommunernes implementeringsopgave lempes regeringen den generelle besparelse på ØVO, så den udgør 200 mio. kr. i 2026, 300 mio. kr. i 2027, 400 mio. kr. årligt i 2028-2035 og 440 mio. kr. årligt herefter. Det giver kommunerne bedre tid til at omstille deres beskæftigelsesindsats.
- De generelle besparelser vil indgå i fastsættelsen af kommunernes økonomiske rammer, herunder det kommunale udgiftsloft for service.
- Udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen følges i 2027-2030.
- Beskæftigelsesministeriet vil opgøre udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen ultimo maj for det forudgående år, så aftalepartierne, kommunerne og KL løbende kan orientere sig i udviklingen i udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen.
- KL vil løbende gå i dialog med kommuner, som har vanskeligt ved at nedbringe udgifterne.

KL tager til efterretning, at aftalepartierne er enige om, at hvis udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen ikke reduceres som forudsat i den politiske aftale, vil aftalepartierne genbesøge behovet for at lovgive på området.

Etablering af implementeringsforum

Beskæftigelsesreformen er den største forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen nogensinde. Samtidig reduceres kommunernes økonomiske

rammer. Reformen forudsætter en gennemgribende kulturforandring og stor omstilling i kommuner.

Regeringen og KL er enige om, at en så omfattende reform kræver løbende politisk bevågenhed, og at Beskæftigelsesministeriet og KL samarbejder om implementeringen af reformen. Der afholdes ét årligt statusmøde i implementeringsårene, hvor KL og beskæftigelsesministeren drøfter implementering af reformen.

Opkvalificering af sagsbehandlere og ledere i kommuner

Med reformen er det aftalt at oprette en kompetencepulje til at opkvalificere medarbejdere og ledere i kommuner og a-kasser på i alt 100 mio. kr. i 2027 og 2028. Hertil kommer en medfinansiering fra de kommuner og a-kasser, som søger puljen.

Puljen skal understøtte overgangen til et nyt beskæftigelsessystem, hvor medarbejderne i højere grad skal foretage væsentlige flere faglige skøn i arbejdet med borgerne. Opkvalificeringen kan fx have fokus på viden om arbejdsmarkedet, branchekendskab, jobsøgning og jobmatch, ledelsesunderstøttelse, effektive indsatser og metoder, virksomhedssamarbejde mv.

Regeringen og KL er enige om, at regeringen vil øge den samlede pulje til opkvalificering af sagsbehandlere og ledere og samtidig fremrykke puljen til 2026. Regeringen vil derfor afsætte yderligere 20 mio. kr. til opkvalificering af sagsbehandlere og ledere i kommuner og a-kasser, så den samlede opkvalificeringspulje udgør 120 mio. kr. Puljen udgør 30 mio. kr. i 2026, 45 mio. kr. i 2027 og 45 mio. kr. i 2028. Dette medfører, at puljemidlerne allerede kan anvendes fra 2026 og dermed også understøtte implementering af reformen frem mod ikrafttrædelse af den samlede reform i 2027.

KL og regeringen er enige om, at Beskæftigelsesministeriet og KL vil drøfte den konkrete udmøntning af puljen herunder indhold af opkvalificering.

Drøftelser om yderligere elementer i reformen

Regeringen og KL er enige om, at der i tillæg til ovenstående igangsættes drøftelser mellem Beskæftigelsesministeriet og KL om en række yderligere elementer i reformen. Dette skal understøtte den samlede udmøntning af reformen:

- Finansieringsgrænse for øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordning
- Resultatbaseret opfølgning
- Udmøntning og understøttelse af forsøgsordning
- Udmøntning af jobpræmieordning til kommuner
- Afklaring af implementeringsudgifter til IT i kommunerne

Finansieringsgrænse for øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen (ikrafttrædelse 2026)

Med reformen indføres en finansieringsgrænse over den statslige finansiering af udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen under ét. Finansieringsgrænsen opgøres som ét samlet beløb pr. fuldtidsperson i målgruppen for den aktive beskæftigelsesindsats. På den måde sikres det, at den statslige kompensation af udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen følger udviklingen i ledigheden samtidig med, at brugen af ordningerne nedbringes i tråd med de politiske ambitioner.

Regeringen og KL er enige om, at der igangsættes drøftelser om den konkrete udmøntning af finansieringsgrænsen, og at opfølgningsmodellen på udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering og mentorordningen aftales i fællesskab.

Resultatbaseret opfølgning (ikrafttrædelse 2027)

Med reformen afskaffes skærpet tilsyn, som erstattes med en ny, resultatbaseret opfølgning. Initiativet ændrer på statens opfølgning på kommunernes og a-kassernes beskæftigelsesindsats ved i højere grad at måle på resultater frem for proceskrav. Den resultatbaserede opfølgning vil tage udgangspunkt i følgende fem mål:

- Afgang til beskæftigelse og uddannelse
- Andel i ordinære løntimer
- Andel på offentlig forsørgelse
- Borgertilfredshed
- Virksomhedstilfredshed

Regeringen og KL er enige om, at de konkrete opfølgningsmål for kommunerne drøftes med KL.

Udmøntning og understøttelse af forsøgsordning (ikrafttrædelse 2027)

Med reformen igangsættes et forsøg, hvor ca. 25.000 dagpengemodtagere over tre år får frihed til at vælge, om de vil have deres kontaktførløb de første fire ledigheds måneder hos enten kommunen, a-kassen eller en anden aktør, herunder fx private leverandører og civilorganisationer. Forsøget har til formål at undersøge, hvilken effekt et udvidet frit valg i beskæftigelsesindsatsen har.

Aftalepartierne præsenteres for en konkret model i 2026.

Regeringen og KL er enige om, at Beskæftigelsesministeriet og KL drøfter den konkrete udmøntning og understøttelse af forsøget, herunder IT-understøttelse.

Udmøntning af jobpræmieordning til kommuner (ikrafttrædelse 2026)

Med reformen indføres der en jobpræmie til kommunerne, når borgere igennem en længere periode ikke har haft fodfæste på arbejdsmarkedet kommer i ordinær

beskæftigelse. Jobpræmien udgør i alt ca. 75 mio. kr. årligt og skal styrke kommunernes økonomiske gevinst, når ledige længst fra arbejdsmarked opnår løntimer. Jo flere løntimer borgerne opnår, jo større bliver den samlede indtægt til den enkelte kommune. Kommunerne kan bruge indtægterne fra jobpræmien til serviceudgifter.

Aftalepartierne forelægges en konkret model for jobpræmieordningen i sommeren 2025.

Regeringen og KL er enige om, at Beskæftigelsesministeriet og KL vil drøfte en konkret model for udmøntning af jobpræmieordningen.

Afklaring af implementeringsudgifter til IT i kommunerne

Reformen af beskæftigelsesindsatsen medfører omfattende ændringer i målgruppestrukturen og den aktive indsats. Reformen vil derfor også medføre behov for en række it-tilpasninger i kommunerne.

Regeringen og KL er enige om, at omfanget af udgifter til it-tilpasninger i kommunerne drøftes mellem Beskæftigelsesministeriet og KL.